

สตรีวิถีพุทธ

WOMAN ON BUDDHIST WAY

มนตรี วิวาท์สุข

สารบัญ

หน้า

คำนำ	(1)
สัญลักษณ์และคำย่อ	(2)
สารบัญ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
เนื้อหาเชิงลบต่อสตรี	2
1. กรณีกุลชาดก	2
2. กรณีหุตยกันหัลปสูตร	2
3. กรณีพหุธาตุสูตร	2
4. กรณีกัมโพชสูตร	3
5. กรณีอิสสรสูตร	3
เนื้อหาเชิงบวกต่อสตรี	3
1. กรณีมหาหังสชาดก	3
2. กรณีธิดุสูตร	4
3. กรณีสุลสาชาดก	4
เนื้อหาที่มีลักษณะเป็นกลาง	4
1. กรณีโยมรชาดก	4
2. กรณีจุฬกัมมวิกังคสูตร	5
3. กรณีอุโบสถสูตร	5
4. กรณีอัจฉราสูตร	5
คำวิจารณ์เนื้อหาของพระไตรปิฎกเกี่ยวกับสตรี	7
ท่าทีที่ตั้งอยู่บนหลักคิดร่วมสมัยปัจจุบัน	7

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ท่าทีที่ตั้งอยู่บนหลักคิดร่วมสมัยพุทธกาล	9
ข้อสรุป	10
บทที่ 2 ธิดา: สตรีที่เป็นอนาคตของมนุษยชาติ	12
ความนำ	12
ความเป็นไปร่วมสมัย	13
การเปลี่ยนแปลงความหมายและสถานภาพ	15
ความหมาย	15
สถานภาพ	16
สิทธิและหน้าที่	18
สิทธิ	18
หน้าที่	19
พลวัตของครอบครัว	22
ตัวชี้วัดความสำเร็จของสิทธิและหน้าที่	25
ตัวชี้วัดความสำเร็จภายนอก (บุพการี)	25
ตัวชี้วัดความสำเร็จภายใน (กตัญญูกตเวที)	27
ตัวชี้วัดความสำเร็จเชิงโครงสร้าง	27
ข้อสรุป	30
บทที่ 3 ภรรยา: สตรีที่เป็นยอดสหาย	32
ความนำ	32
ความเป็นไปร่วมสมัย	33
การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและบทบาท	35
โครงสร้างของคู่ชีวิต	35
บทบาท	36
ประเภทและฐานะ	37
ประเภท	37
ฐานะ	43

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภรรยาที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์	47
ภรรยาที่พึงประสงค์	47
ภรรยาที่ไม่พึงประสงค์	48
หลักปฏิบัติของสามีภรรยา	48
ข้อห้าม	49
ข้ออนุญาต	49
คู่สามีภรรยาในอุดมคติ	52
ข้อสรุป	55
บทที่ 4 มารดา: สตรีที่มีรักบริสุทธิ์	57
ความน่า	57
ความเป็นไปร่วมสมัย	58
การเปลี่ยนแปลงอำนาจอันศักดิ์สิทธิ์	60
เทพกับมนุษย์	60
มนุษย์กับมนุษย์	61
ฐานะและหน้าที่	63
ฐานะ	64
หน้าที่	68
การตอบแทนคุณพ่อแม่	70
ข้อสรุป	72
บทที่ 5 หญิงหม้าย และโสเภณี: สตรีที่มีฐานะพิเศษในสังคม	74
ความน่า	74
ความเป็นไปร่วมสมัย	75
หญิงหม้าย: ความหมายและทางออก	77
ความหมาย	77
ทางออก	78
สติ: ประเพณีการเผาตัวตายตามสามี	82

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

โสเภณี: ความหมายและทางออก	83
ความหมาย	83
ทางออก	85
พื้นที่ทางศาสนาของหญิงหม้าย และโสเภณี	87
ข้อสรุป	90
บทที่ 6 อุบาสิกา: สตรีที่ศรัทธาในพระรัตนตรัย	92
ความนำ	92
ความหมาย	93
สมบัติและวิบัติของอุบาสิกา	95
กำเนิดอุบาสิกา	95
สมบัติ	95
วิบัติ	97
การถึงและการขาดสรณะ	99
ความหมายของสรณะ	99
เป้าหมายของสรณคมน์	99
ประเภทของผู้เข้าถึงสรณคมน์	99
วิธีเข้าถึงสรณะ	101
การขาดจากสรณะ	102
บทบาทอุบาสิกาตัวอย่าง	102
อุบาสิกาตัวอย่าง	102
บทบาท	103
ข้อสรุป	108
บทที่ 7 ภิกษุณี: สตรีที่บวชเป็นพระ	110
ความนำ	110
ความหมายและกำเนิด	111
ความหมาย	111

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

กำเนิด	112
สิกขาบท	114
รูปแบบการบวชภิกษุณี	118
ครุธรรมปฏิบัติคหณุปสัมปทา	118
ญัตติจตุตถกรรมอุปสัมปทา	119
อัฐวาจกาอุปสัมปทา	120
ทูเตนุปสัมปทา	120
บทบาทพระเถรีตัวอย่าง	121
พระเถรีผู้กล่าวคำภาซิต	121
พระเถรีผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษ	123
ภูมิหลังและสาเหตุแห่งการออกบวช	123
บทบาท	125
นानาทัศนะต่อครุธรรม	127
ข้อสรุป	129
บทที่ 8 บทสรุป	130
บรรณานุกรม	132
ดัชนี	145
ประวัติผู้เขียน	166